

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๒๗๔ คน^๑
๒. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน^๒ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๕๙ คน

^๑สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘, (ตรัง : กลุ่มนโยบายและแผน, ๒๕๕๘), หน้า ๓๗.

^๒สงครี ชมภูวงศ์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (นครศรีธรรมราช : วีพีเอส, ๒๕๕๔), หน้า ๑๑๓.

๓.๓ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน จากนั้นจึงทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และทำการสุ่มในระดับโรงเรียน โดยการใช้การสุ่มอย่างง่าย ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนบ้านเขาโอน	๙	๕
โรงเรียนบ้านคลองโดน	๑๐	๖
โรงเรียนบ้านจิก	๖	๔
โรงเรียนบ้านช่องลม	๑๐	๖
โรงเรียนบ้านช่องหาร	๑๐	๖
โรงเรียนบ้านไชยภักดี	๑๕	๙
โรงเรียนบ้านต้นปรัง	๔๕	๒๕
โรงเรียนบ้านทุ่งยาง	๕	๓
โรงเรียนบ้านในปง	๑๓	๘
โรงเรียนบ้านบางคราม	๑๐	๖
โรงเรียนบ้านบางพระ	๑๘	๙
โรงเรียนบ้านหนองคล้า	๖	๔
โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง	๓๒	๑๘
โรงเรียนบ้านหน้าเขา	๖	๔
โรงเรียนบ้านหลังเขา	๒๐	๑๒
โรงเรียนวัดเขาวิเศษ	๓๑	๑๘
โรงเรียนวัดทุ่งใหญ่	๑๑	๖
โรงเรียนวัดน้ำฉ่ำ	๘	๕
โรงเรียนสวนป่าประชาอุบลมภ์	๙	๕
รวม	๒๗๔	๑๕๙

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ ซึ่งได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับเพศ อายุระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ จำนวน ๔ ด้าน ๒๔ ข้อ

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ จำนวน ๕ ด้าน ๒๑ ข้อ

๒. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ เป็นลักษณะคำถาม โดยกำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

๑) ศึกษาหลักการและแนวคิด จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเนื้อหา มาวิเคราะห์หาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒) นำเครื่องมือที่สร้างไปให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๓) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC = ๑

๔) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน แล้วนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach^๓ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๒๔

๕. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลต่อไป

^๓บุญชม ศรีสะอาด, *การวิจัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๓), หน้า ๙๖.

๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือ จากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

๒) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ เพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และครู ในการแจกแบบสอบถามโดยผู้วิจัยไปเก็บคืนด้วยตนเองทุกฉบับ

๓) รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง นำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ นำแบบสอบถามในตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายผล

ขั้นตอนที่ ๒ นำแบบสอบถามตอนที่ ๒ มาวิเคราะห์การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารโรงเรียน เป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวม โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ซึ่งใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด^๕ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ ๓ นำแบบสอบถามตอนที่ ๓ มาวิเคราะห์การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน เป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวม โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ซึ่งใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ของบุญชม ศรีสะอาด^๕ ดังนี้

^๕บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๔), หน้า ๑๒๑.

^๕เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒๒.

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับ มากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับ มาก
 ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับ น้อย
 ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง การบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ ๔ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับ การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ ใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และเทียบกับเกณฑ์ ตามพวงรัตน์ ทวีรัตน์^๖ ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๘๑-๑.๐๐ หมายความว่า การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับ การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๖๑-๐.๘๐ หมายความว่า การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับ การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๔๑-๐.๖๐ หมายความว่า การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับ การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๒๑-๐.๔๐ หมายความว่า การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับ การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ๐.๐๑-๐.๒๐ หมายความว่า การปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร ๔ กับ การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑) ค่า IOC^๗ สำหรับหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น
 ของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

^๖ พวงรัตน์ ทวีรัตน์, *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๐), หน้า ๑๔๔.

^๗ ส่องศรี ชมภูวงศ์, *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, ๒๕๕๔), หน้า ๑๙๙.

๒) การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร^๙

$$N = \frac{N \times 100}{Na}$$

เมื่อ N แทน จำนวนสมาชิกที่สุ่มตัวอย่าง
Na แทน จำนวนสมาชิกทั้งหมด

๓) การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร^๙

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับข้อมูลทั้งหมด
n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๔) การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร^{๑๐}

$$SD = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum f(x - \bar{X})^2$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลแต่ละตัว
N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๕) สถิติทดสอบความสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน^{๑๑} คำนวณจากสูตร ดังนี้

^๙พิชญ์ พงศ์ศรี, วิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : เทียมฟ้าการพิมพ์, ๒๕๕๙), หน้า ๘๐.

^๙ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์ พรินท์, ๒๕๕๑), หน้า ๑๕๐.

^{๑๐}สงศรี ชมภูวงศ์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (นครศรีธรรมราช : วีพีเอส), หน้า ๒๒๗.

^{๑๑}เรื่องเดียวกัน, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช, ๒๕๕๔), หน้า ๒๓๐.

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} เป็น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

$\sum X$ เป็น ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรตัวที่ 1 (X)

$\sum Y$ เป็น ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรตัวที่ 2 (Y)

$\sum XY$ เป็น ผลรวมของผลคูณระหว่างข้อมูลตัวแปรที่ 1 และ 2

$\sum X^2$ เป็น ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรตัวที่ 1

$\sum Y^2$ เป็น ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรตัวที่ 2

N เป็น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง